53059

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim Yumaklı tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Saygılarımla. 09.11.2026

Haydar ALTINTAŞ
İzmir Milletvekili

Türkiye'nin üç tarafını çevreleyen denizlerimizde (Karadeniz, Marmara, Ege ve Akdeniz) yürütülen ticari su ürünleri avcılığında, endüstriyel gırgır ve trol teknelerinin uyguladığı aşırı, kontrolsüz ve kuralsız av baskısı deniz ekosistemimizi ve ticari balık popülasyonlarımızı geri dönülemez bir çöküşün eşiğine getirmiştir. Başta hamsi, palamut, lüfer ve istavrit olmak üzere halkımızın en temel protein kaynakları olan türlerde nesli devam ettirecek anaç balık varlığı hızla azalmaktadır.

Bakanlığınız tarafından yayımlanan tebliğlerde belirlenen asgari avlanabilir boy uzunluklarına (örneğin hamside 9 cm, palamutta 25 cm kuralına) sahada uyulmadığı; sonar ve radar cihazları ile tespit edilen yavru balık sürülerinin acımasızca avlandığı bilinmektedir. Boy limiti altındaki yüz binlerce ton yavru balığın doğrudan balık unu ve balık yağı fabrikalarına yem sanayii hammaddesi olarak gönderilmesi, denizlerimizin geleceğini ve halkımızın ucuz balığa erişim hakkını gasp etmektedir.

Öte yandan, artan akaryakıt, ağ, liman bağlama ve tekne bakım masrafları altında ezilen geleneksel küçük ölçekli kıyı balıkçılarımız, endüstriyel filoların kıyı şeritlerini işgal etmesi nedeniyle avlanamaz hale gelmiş ve mesleğini bırakma noktasına sürüklenmiştir.

Bu çerçevede;

1. 2026 yılı balık av sezonu itibariyle denizlerimizde yapılan denetimlerde; asgari boy sınırının altında avlandığı tespit edilerek el konulan toplam hamsi, palamut ve diğer balık miktarı kaç tondur? Bu ihlalleri gerçekleştiren kaç tekne ve işletmeye idari para cezası ve ruhsat askıya alma yaptırımı uygulanmıştır?
2. Karadeniz ve Marmara havzasında faaliyet gösteren balık unu ve balık yağı fabrikalarına son 2 yılda teslim edilen toplam su ürünleri miktarı nedir? Bu fabrikaların kotaları ve işledikleri balıkların yasal boy limitlerine uygunluğu liman ve tesis çıkışlarında nasıl denetlenmektedir?
3. Denizlerimizde balık stoklarının sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla gırgır ve trol avcılığı yapan endüstriyel gemiler için kota ve bölgesel avlanma gün kısıtlamaları getirilmesi düşünülmekte midir?

4. Denizlerdeki biyolojik çeşitliliği ve balıkların üreme sahalarını korumak adına 'Deniz Koruma Alanları' ve 'Avcılığa Kapalı Alanlar' ağının genişletilmesine dönük Bakanlığınızca yürütülen güncel bir çalışma var mıdır?
5. Geçimini kıyı balıkçılığı ile sağlayan 12 metre altı küçük ölçekli geleneksel balıkçılara verilen destekleme primlerinin güncellenmesi ve küçük balıkçılara ÖTV'siz yakıt ve liman barınma ücreti muafiyeti sağlanması planlanmakta mıdır?